

2025-07-28 Nr. NV-1718

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS TAP-25-812(2) TAIS 25-9351(3), TAP-25-206(3) TAIS 25-3160(4)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1996 M. RUGPJŪČIO 5 D. NUTARIMO NR. 937 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS SIENOS IR JOS APSAUGOS ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2012 M. SPALIO 10 D. NUTARIMO NR. 1228 „DĖL VALSTYBĖS SIENOS ĮGALIO TINIO IR JO PAVADUOTOJŲ PASKYRIMO“ PAKEITIMO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☒ Ne	<i>Vidaus reikalų ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2025-07-15	<i>Pasirenkama</i> ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Grąžinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

- Keičiamas Vyriausybės 1996 m. rugpjūčio 5 d. nutarimas Nr. 937 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo įgyvendinimo“ ir šiuo nutarimu patvirtintas Laikino vidaus sienos kontrolės atnaujinimo tvarkos aprašas (toliau – Nutarimo projektas), siekiant nuostatas suderinti su 2024 m. birželio 13 d. priimtu Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu¹, kuriuo pakeistos Šengeno sienų kodekso (toliau – ŠSK) nuostatos, reglamentuojančios laikiną vidaus sienų kontrolės atnaujinimą.
- Nuo 2024 m. sausio 1 d. įsteigta Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – VSAT) Pakrančių apsaugos pasienio rinktinė, tačiau jos pareigūnams nesuteikti įgaliojimai atlikti valstybės sienos įgalio tinio funkcijų jų teritorijai priskirtame pasienio ruože prie Lietuvos Respublikos valstybės sienos su Rusijos Federacija, teritorinėje jūroje ir Kuršių mariose. Pagal Valstybės sienos apsaugos įstatymo nuostatas, valstybės sienos daliai (ruožui) skiriami valstybės sienos įgalio tiniai – VSAT pareigūnai, paskirti nagrinėti pasienio incidentus ir klausimus, susijusius su valstybės sienos teisiniu režimu, Lietuvos Respublikos tarptautinėje sutartyje su gretima valstybe nustatyta tvarka.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

- Nutarimo projektu siūlomi pakeitimai dėl Reglamento nuostatų, susijusių su vidaus sienų kontrolės atnaujinimu
- Reglamentu nustatytas specialus laikino vidaus sienų kontrolės atnaujinimo ir jos pratęsimo mechanizmas susidarius didelio masto ekstremaliajai visuomenės sveikatos situacijai (ŠSK 28 str.). Susidarius tokiai situacijai, Europos Komisija gali pateikti pasiūlymą Tarybai priimti įgyvendinimo sprendimą, kuriuo valstybėms narėms leidžiama atnaujinti vidaus sienų kontrolę. Nutarimo projektu siūloma nustatyti, kad šiuo atveju sprendimą dėl vidaus sienų kontrolės atnaujinimo ir pratęsimo priima Vyriausybė vidaus reikalų ministro teikimu².
- Atsižvelgiant į Reglamento reikalavimą atnaujinant vidaus sienų kontrolę visais atvejais kartu taikyti vidaus sienų kontrolės poveikį asmenims ir prekių gabenimui švelninančias priemones (ŠSK 26 str. 3 d.), siūloma numatyti, kad vidaus sienų kontrolės poveikį švelninančios priemonės nustatomos sprendime dėl vidaus sienos

¹ 2024 m. birželio 13 d. priimtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1717¹, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso. Šiuo reglamentu pakeistos 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas) III antraštinės dalies II skyriaus nuostatos, reglamentuojančios laikiną vidaus sienų kontrolės atnaujinimą.

² Kitais vidaus sienos kontrolės atnaujinimo pagrindais, kurie Šengeno sienų kodekse jau buvo numatyti, sprendimą dėl vidaus sienų kontrolės atnaujinimo priimančio subjekto (atitinkamai vidaus reikalų ministro arba Vyriausybės) Nutarimo projektu nesiūloma keisti.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

kontrolės atnaujinimo ar atnaujinimo pratęsimo (vidaus reikalų ministro arba Vyriausybės vidaus reikalų ministro teikimu priimame sprendime priklausomai nuo pagrindo, kuriuo sprendimas priimamas).

Valstybėms narėms nustatyta pareiga Europos Komisijai teikti pranešimus apie vidaus sienų kontrolės atnaujinimą ir pratęsimą (ŠSK 27 str.), o panaikinus vidaus sienų kontrolę Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai teikti vidaus sienų kontrolės atnaujinimo ir pratęsimo ataskaitą (ŠSK 33 str.), kurių forma nustatyta Europos Komisijos įgyvendinimo sprendimais³. Vidaus reikalų ministerijai pavedama teikti nustatytos formos pranešimus ir ataskaitas Europos Sąjungos institucijoms.

Įgyvendinant Reglamentu nustatytą įpareigojimą valstybėms narėms atlikti rizikos vertinimą tais atvejais, kai dėl didelės grėsmės viešajai tvarkai ir saugumui vidaus sienų kontrolės atnaujinimas yra tęsiamas 6 mėnesius ir ilgiau (ŠSK 26 str. 2 d.), Nutarimo projektu siūloma nustatyti rizikos vertinimą pagal kompetenciją ir grėsmės pobūdį atliekančias institucijas – Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos rizikos vertinimą atliktų, kai grėsmė viešajai tvarkai ar vidaus saugumui kyla dėl teroristinių incidentų ar terorizmo grėsmių ir grėsmių, kurias kelia sunkių formų organizuotas nusikalstamumas, taip pat dėl didelio masto arba daug dėmesio sulaukiančių tarptautinių renginių; Sveikatos apsaugos ministerija – kai grėsmė kyla dėl didelio masto ekstremaliųjų visuomenės sveikatos situacijų; VSAT, įvertinusi Migracijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos informaciją – kai grėsmė viešajai tvarkai ar vidaus saugumui kyla dėl staigaus didelio masto neteisėto trečiųjų šalių piliečių judėjimo tarp valstybių narių.

Pavedama VSAT, suderinus su akcine bendrove Lietuvos oro uostais bei akcine bendrove Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, nustatyti laikinas priemonės, kurios būtų taikomos atnaujinus vidaus sienos kontrolę, papildant kitus VSAT jau pavestus atlikti veiksmus, susijusius su nuolatinės parengties atnaujinti vidaus sienų kontrolę palaikymu.

Nutarimo projektu siūloma keisti šiuo metu naudojamą sąvoką „laikinas patikrinimų prie vidaus sienos atnaujinimas“ į naudojamą Šengeno sienų kodekse – „laikinas vidaus sienos kontrolės atnaujinimas“, tikslinamos nuorodos į Šengeno sienų kodekso nuostatas ir kitos nuostatos.

➤ *Dėl valstybės sienos įgaliojimo funkcijų⁴*

Siūloma valstybės sienos įgaliojimo pavaduotoju paskirti ir VSAT Pakrančių pasienio rinktinės vadą.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Nutarimams įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Nutarimo projektas, kuriuo keičiamos vidaus sienų kontrolės atnaujinimo nuostatos, derintas su Susisiekimo ministerija, Finansų ministerija, Teisingumo ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Valstybės saugumo departamentu, Lietuvos savivaldybių asociacija, akcine bendrove Lietuvos oro uostai, akcine bendrove Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija ir akcine bendrove „Via Lietuva“, akcine bendrove „Kelių priežiūra“, ir pagal gautas pastabas ir pasiūlymus patikslintas. Nutarimo projektas dėl valstybės sienos įgaliojimo suderintas su Užsienio reikalų ministerija ir Susisiekimo ministerija.

Projektai aptarti tarpinstituciniame pasitarime ir pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas patikslinti.

TEISINIS VERTINIMAS – TEISĖS GRUPĖS PASTABOS

- ☐ Esminės
- ☐ Vertinamojo / tikslinamojo pobūdžio
- ☐ Redakcinio pobūdžio ir (ar) teisės technikos
- ☒ Pastabų nėra

PAŽYMĄ PARENGĖ

Artūras Norkevičius
Viešojo valdymo grupė

³ 2025 m. vasario 14 d. Europos Komisijos įgyvendinimo sprendimais (ES) 2025/315 ir (ES) 2025/308 buvo patvirtintos pranešimo apie laikiną vidaus sienų kontrolės atnaujinimą arba pratęsimą ir vidaus sienų kontrolės atnaujinimo arba pratęsimo ataskaitos formos

⁴ Šiuo metu Vyriausybės 2012 m. spalio 10 d. nutarimu Nr. 1228 „Dėl valstybės sienos įgaliojimo ir jo pavaduotojų paskyrimo“ paskirtas valstybės sienos įgaliojimo (VSAT Pagėgių pasienio rinktinės vadas) ir jo pavaduotojai (VSAT Pagėgių rinktinės vado pavaduotojai ir VSAT Sienos kontrolės organizavimo valdybos viršininkas)